

Yerel Kalkınmadaki Lokomotifiniz **DOKA** ile
Daha Üretken Bir Doğu Karadeniz

İMALAT SANAYİ

MALİ DESTEK PROGRAMI

www.doka.org.tr
doka@doka.org.tr

2014 YILI
PROJE
TEKLİF
ÇAĞRISI

Proje başına ₺ **400.000** Hibe Desteği

 KAYS

Üzerinden Son Başvuru

30 Mayıs 2014 Saat: **23.59**

Proje Dosyasının Ajansa Son Teslim Tarihi

6 Haziran 2014 Saat: **17.00**

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN KÜNYESİ	3
1. 2014 YILI İMALAT SANAYİ MALİ DESTEK PROGRAMI.....	4
1.1. Giriş	4
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri	6
1.3. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	7
2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR	7
2.1. Uygunluk Kriterleri	9
2.1.1. Başvuru sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?.....	9
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu.....	11
2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler	13
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler.....	17
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	21
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler	21
2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?	25
2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih	27
2.2.4. Daha fazla bilgi almak için	27
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	28
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	34
2.4.1. Bildirimin İçeriği	34
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	34
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	34
2.6. Performans Göstergeleri:	38
3. EKLER (BAŞVURU ESNASINDA SUNULACAK OLAN BELGELER)	38

PROGRAMIN KÜNYESİ

Programın adı	İmalat Sanayi Mali Destek Programı
Program referans no	TR90/2014/İS
Program genel amacı	Bölge ekonomisinin rekabet gücünün ulusal ve uluslararası düzeyde artırılmasıdır.
Program özel amacı	Bölge’de imalat sanayii alanında faaliyet gösteren küçük ölçekli işletmelerin, kurumsal yapısının güçlendirilmesi, üretim kapasitelerinin yenilikçi yöntemlerle artırılması, pazarlama yeteneklerinin geliştirilmesi ile rekabet edebilirlik düzeylerinin bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde yükseltilmesidir.
Programın öncelikleri	<p>Öncelik1. İşletmelerin üretim kapasitesi ve verimliliğinin artırılmasında, inovasyon, Ar-ge altyapısının iyileştirilmesi, ürün çeşitlendirme, ürün kalitesinin artırılması, teknoloji kullanım düzeylerinin artırılması, çevre dostu imalat teknolojilerinin geliştirilmesi gibi yöntemlerin kullanılması</p> <p>Öncelik2. Bölgede ya da ülkemizde üretimi yapılmayıp ancak üretilme potansiyeli olan özellikle ileri teknoloji gerektiren, katma değeri ve pazarlama imkânları yüksek ürünlerin imalatı</p> <p>Öncelik3. İşletmelerde kurumsallaşma, profesyonel yönetim anlayışı, birlikte iş yapabilme, ortaklık ve kümelenme kültürünün ve pazarlama kabiliyetlerinin geliştirilerek kurumsal yapıya kavuşturulmasına yönelik faaliyetler</p> <p>Öncelik4. Bölgemizde üretilen ürünlerin her mevsim pazara sürülmesini sağlayacak soğuk hava zincirinin oluşturulması ve mevcutlarının modernize edilmesine yönelik faaliyetler</p>
Programın toplam bütçesi	5.000.000 TL
Asgari ve azami destek miktarı	40.000 TL – 400.000 TL
Azami proje süresi	9 ay
Uygun başvuru sahipleri	Kâr amacı güden ve imalat sanayi alanında faaliyet gösteren Mikro ve Küçük Ölçekli KOBİ grubuna giren gerçek ve tüzel kişiler ¹
Son başvuru tarihi	KAYS üzerinden son başvuru: 30/05/2014, Saat: 23:59 Proje Dosyasını İçeren Zarfın Son Teslim Tarihi: 06/06/2014, Saat: 17:00
Başvuru Adresi	DOKA, Gazipaşa Mah. Nemlioğlu Sok, Vakıf İş Hanı, No:3 TRABZON

¹ 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik”in 5 inci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca:

- Mikro işletme; On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri,
- Küçük işletme; Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri ifade eder.

1. 2014 YILI İMALAT SANAYİ MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3. Maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda, 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansının sorumluluk alanı TR 90 Bölgesi'ni oluşturan Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon illeridir.

DOKA'nın amacı, yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Ulusal ve Bölgesel ölçekteki plan ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu bir şekilde bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Bu kapsamda, X. Kalkınma Planı ile birlikte Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı (DOKAP), Doğu Karadeniz Bölgesi Tarım Master Planı, Doğu Karadeniz Bölge Planı (2010-2013) gibi ulusal ve bölgesel ölçekteki planlar da göz önünde bulundurularak hazırlanan Doğu Karadeniz Bölge Planı (2014-2023) TR90 Bölgesi'nin vizyonunu; "Ekonomisi yenilikçi ve rekabetçi, kır-kent bütünlüğünü sağlayarak sosyal refah ve yaşam kalitesini geliştirmiş, yaşanabilir mekânlar, sürdürülebilir bir çevre ve yüksek insan kalitesine sahip Doğu Karadeniz" olarak tanımlamıştır. Bu vizyon ile uyumlu olarak, Doğu Karadeniz Bölge Planı'nda TR90 Bölgesi için:

1. Nitelikli İnsan, Sosyal Refah Ve Yaşam Kalitesi
2. Yenilikçi Ve Rekabetçi Ekonomi
3. Kırsal Odaklı Zenginlik Ve Mutluluk
4. Yaşanabilir Mekânlar Ve Sürdürülebilir Çevre

şeklinde 4 temel gelişme eksenini belirlenmiştir.

Bu gelişme eksenleri ile birlikte belirlenen amaçlar ve hedefler doğrultusunda oluşturulan 2014 yılı çalışma programında TR 90 Bölgesi'nde imalat sanayi desteklerinin devam etmesine yer verilmiştir. Bu bağlamda hazırlanan 2014 Yılı İmalat Sanayi Mali Destek Programı Başvuru Rehberi ile DOKA, TÜİK tarafından ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflandırılmasında kullanılan NACE Rev.2 sistemine göre İmalat Sanayi (KOD:C) altında yer alan ve aşağıdaki tabloda belirtilen sanayi dallarında faaliyet gösteren KOBİ niteliğindeki kar amacı güden gerçek ve tüzel kişileri uygun başvuru sahipleri olarak öngörmüştür:

Tablo 1. Başvuruda Bulunabilecek Faaliyet Alanları ve Kodları

KOD	Sanayi Dalı
C	İMALAT
Grup Numarası	Grup Adı
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım

Not: 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın Ek-4-“Teşvik Edilmeyecek veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları” kısmında yer alan sektörler veya proje konuları yukarıdaki gruplara dahil olsa bile mevzuat gereği desteklenmeyecektir. (Bkz 2.1.3 Proje Konuları)

DOKA, yukarıda belirtilen amaçları doğrultusunda desteklerini, Kalkınma Ajanslarının sağlayacağı proje ve faaliyet destekleri ile ilgili iş ve işlemlerin yasal dayanağı, usul ve esasları, bunlardan yararlanma ilke ve kuralları, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve 9 Aralık 2009 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından yayınlanan Destek Yönetim Kılavuzu çerçevesinde düzenlemektedir.

Programın kurumsal çerçevesi, T.C. Kalkınma Bakanlığı ve T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansını (DOKA) kapsamaktadır. T.C. Kalkınma Bakanlığı, Ajansların genel koordinasyonundan sorumlu kuruluştur. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, söz konusu programın sözleşme makamıdır ve hibe programının idari ve mali uygulamasından sorumludur. DOKA, program bütçesinin doğru bir şekilde kullanılmasında nihai sorumlu olması yanında sözleşmelerin düzenlenmesi, ödemelerin yapılması ve izleme ve değerlendirme faaliyetlerinden de sorumludur.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

İmalata Sanayi Mali Destek Programı'nın genel amacı;

Bölge ekonomisinin rekabet gücünün ulusal ve uluslararası düzeyde artırılmasıdır.

Programın özel amacı ise;

Bölge'de imalat sanayii alanında faaliyet gösteren küçük ölçekli işletmelerin, kurumsal yapısının güçlendirilmesi, üretim kapasitelerinin yenilikçi yöntemlerle artırılması, pazarlama yeteneklerinin geliştirilmesi ile rekabet edebilirlik düzeylerinin bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde yükseltilmesidir.

Bu mali destek programının öncelikleri şunlardır:

Öncelik1. İşletmelerde üretim kapasitesi ve verimlik artırmada, inovasyon, ar-ge altyapısının iyileştirilmesi, ürün çeşitlendirme, kalitenin artırılması, teknoloji kullanım düzeylerinin artırılması, enerji verimliliğinin artırılması, çevre dostu imalat teknolojilerinin geliştirilmesi gibi yöntemlerin kullanılması

Öncelik2. Bölgede ya da ülkemizde üretimi yapılmayıp ancak üretilme potansiyeli olan özellikle ileri teknoloji gerektiren, katma değeri ve pazarlama imkânları yüksek ürünlerin imalatı

Öncelik3. İşletmelerde kurumsallaşma, profesyonel yönetim anlayışı, birlikte iş yapabilme, ortaklık ve kümelenme kültürünün ve pazarlama kabiliyetlerinin geliştirilerek kurumsal yapıya kavuşturulmasına yönelik faaliyetler

Öncelik4. Bölgemizde üretilen ürünlerin her mevsim pazara sürülmesini sağlayacak soğuk hava zincirinin oluşturulması ve mevcutlarının modernize edilmesine yönelik faaliyetler

Not! Yukarıda belirtilen tüm öncelikler bu mali destek programı kapsamında aynı öneme sahip olup aralarında herhangi bir hiyerarşik sıralama yoktur. Hazırlanacak projeler bu önceliklerden en az bir tanesi ile ilgili olmak zorundadır.

1.3. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **5.000.000 TL**'dir. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

- Asgari tutar: 40.000 TL
- Azami tutar: 400.000 TL

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden az ve % 50'sinden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, başvuru sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; İmalat Sanayi Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" ve Destek Yönetim Kılavuzu hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar. Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakatı aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- ✓ Bu program kapsamında sadece aşağıda tanımı yapılan **Mikro İşletme** ve **Küçük İşletme** tanımına uyan kar amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin başvurusu kabul edilir.
  - a) **Mikro işletme**; On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri,
  - b) **Küçük işletme**; Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri ifade eder.
- ✓ Ajanstan hali hazırda mali destek almış olan kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, destek tarihini müteakip bir takvim yılı süresince aynı ajanstan tekrar destek alamazlar. Destek tarihi olarak yararlanıcı tarafından uygulanan projenin sözleşmesinde belirtilen bitiş tarihi esas alınır.
- ✓ Bütçedeki tüm kalemler KDV hariç olarak belirtilmelidir. Aynı Katkılar Eş Finansman olarak kabul edilmezler.
- ✓ Başvuru Sahipleri, Ajans'ın faaliyet gösterdiği TR90 bölgesinde (Artvin, Giresun Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması gerekir
- ✓ Başvuru Sahipleri ve Proje Ortakları en fazla 2 proje ile başvuru yapabilirler ve en fazla 1 projeleri desteklenebilir.
- ✓ Başvuruda uygun olmayan bir proje ortağının bulunmasının başvurunun kesin olarak elenmesine neden olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
- ✓ Sadece aracılık içeren, imalata dayanmayan perakende ve toptan ticaret faaliyetleri için proje başvurusunda bulunulamaz.
- ✓ Birincil tarım faaliyetleri uygun faaliyet değildir. (hayvan alımı, ekim, dikim, seracılık gibi)
- ✓ Küçük ölçekli yapım işlerine makinenin, malzeme-ekipmanın işletmeye veya üretim sistemine monte edilme aşamasındaki tadilat, yer açma, onarım, boya, badana, tesisat gibi küçük ölçekli yapım işleri dâhildir. Yeni bina inşaatı veya inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin yapım işleri uygun maliyet değildir. Küçük ölçekli yapım işlerinin Ajans destek miktarının %30'unu geçmediğine dikkat edilmelidir.
- ✓ Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 5'ini aşmamalıdır.
- ✓ Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine (30/05/2014, saat 23:59) kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Saat 23:59 itibarıyla sistem otomatik olarak kapanacak ve sonrasında herhangi bir değişiklik veya gönderim işlemi yapılamayacaktır. Yapılan başvurunun KAYS'tan alınan çıktısı diğer destekleyici belgelerle birlikte elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü (06/06/2014, saat 17:00) içerisinde ajansa teslim edilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmaz.
- ✓ T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde sürecin her hangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda başvuru sahipleri Ajans'tan her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik dört temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibinin uygunluğu
- Ortaklarının uygunluğu
- Projelerin(faaliyetlerinin) uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?

- Program kapsamında kâr amacı güden ve imalat sanayi alanında faaliyet gösteren KOBİ niteliğindeki mikro ve küçük ölçekli işletmeler sınıfına² giren gerçek ve tüzel kişiler uygun başvuru sahibidirler.

(Sermayesinin veya oy haklarının %25 inden fazlası doğrudan veya dolaylı, müştereken veya tek başına bir Anonim Şirkete ait olan işletmeler KOBİ küçük işletmeler vasfını karşılasa dahi bu mali destek programı için uygun başvuru sahibi olamazlar)

(1) Ayrıca destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Ajans'ın faaliyet gösterdiği Düzey 2 bölgesinde (Artvin, Giresun Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Yönetmelikte³ öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması,

² 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" in 5 inci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca:

c) Mikro işletme; On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri,
d) Küçük işletme; Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeleri ifade eder.

³ 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği

- TÜİK tarafından kabul edilen sektör sınıflandırma sistemlerine göre (NACE, ISIC, US-97, vb.), Ajansın belirlemiş olduğu ve Tablo 1’de belirtilen bir *imalat sanayi* kolunda faaliyet gösterdiğini 6948 Sayılı Sanayi Sicil Kanunu kapsamında resmi geçerlilik taşıyan Sanayi Sicil Kaydı Belgesi, Kapasite Raporu⁴ veya benzer bir resmi belge ile belgelendirmesi,

(2) Ayrıca, başvuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
  - b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkum olanlar,
  - c) Haklarında, görevlerini ağır bir şekilde kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
  - d) Sözleşmenin yapıldığı tarih itibariyle,
- ✓ Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere, mer’i mevzuat hükümleri uyarınca vadesi dolmuş veya ödenmemiş sosyal sigorta primi veya vergi borcu olanlar,
  - ✓ Gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetine ajans tarafından sağlanacak destek tutarının %3’ü kadar ya da daha fazla meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar veya temerrüde düşmüş kredi borcu olanlar bu mali destek programından yararlanamaz.
- e) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak suçlarından kesinleşmiş yargı kararı ile mahkum olanlar;
  - f) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir destek yardımına ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler.

Teklif çağrısının yapıldığı sırada aşağıdaki maddelerde belirtilen durumlarda bulunan Başvuru Sahipleri de teklif çağrısına katılmaya veya destek almaya hak kazanamazlar;

---

⁴ Sanayi işletmesinin bağlı olduğu Oda tarafından düzenlenen ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği’nce (TOBB) onaylanan, geçerlilik süresi müracaat tarihi itibariyle sona ermemiş olan Kapasite Raporu’nun işletmenin bağlı olduğu Oda veya TOBB tarafından "aslı gibidir" onaylanmış sureti veya işletmenin bağlı olduğu Esnaf ve Sanatkarlar Odası tarafından düzenlenen ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonunca onaylanan, geçerlilik süresi müracaat tarihi itibariyle sona ermemiş olan Kapasite Raporu’nun, sanayi işletmesinin bağlı olduğu Oda veya TESK tarafından "aslı gibidir" onaylanmış sureti

- g) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar;
- h) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgileri temin edemeyenler;
- i) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.

Yukarıda madde (a), (c), (d), (f), (h) ve (i)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki **iki yıllık** bir süre için geçerlidir. Madde (b) ve (e)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren **dört yıllık** bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde ("Başvuru Sahibinin Beyanı"), başvuru sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (f)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

Başvuru sahibi, sunulan proje teklifinin uygulanmasından doğrudan sorumlu lider kuruluş olarak hareket edecek ve projesi destek almaya hak kazanıp, T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzaladığı takdirde "Sözleşme Tarafı" (yararlanıcı) olacaktır.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen koşullardan "Ajans'ın faaliyet gösterdiği TR90 Bölgesi'nde (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) kayıtlı olması veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında, başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar. *Ancak, Üniversite-Sanayi işbirliğini geliştirmek amacıyla istisnai olarak Üniversiteler ve Araştırma Kuruluşları da bu program kapsamında proje ortağı olabileceklerdir.*

Projede ortak olması durumunda ortakların proje faaliyetlerine katılım düzeyine göre ortak olan KOBİ'ler için 2-4 arasında puan verilecektir. Ortakların Üniversite/Araştırma

Kuruluşları arasından seçilmesi durumunda ise ilgili alandan ek 4 puan verilir. Ortak bulunmaması veya projeye ortak yazılmasına rağmen proje faaliyetlerinde herhangi bir rolü olmayan ortakların bulunması durumunda ilgi alandan sadece 1 puan alabilecektir.

Proje ortaklarının uygunluğu, KOBİ tanımı, gerçek ya da tüzel kişi olma durumu, sanayi işletmesi olup olmadığı, kuruluş yeri ve faaliyet alanları, haciz durumları ile vergi ve SGK borç durumları, vb. gibi başvuru sahibi tarafından sahip olunması gereken şartlara sahip olup olmadıkları kontrol edilecektir.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru formunun Bölüm III-2'de yer alan Beyan, tüm ortakların yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır. Projeye ortaklık kararının kurum veya kuruluşun bu kararı vermeye yetkili organı tarafından alınmış olması gerekmektedir.

Proje ortaklarının Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini taşıması gerekliliğine istinaden, Proje ortağı olmak isteyen kuruluşlar başvuru sahibi ya da proje ortağı olarak en fazla 2 proje sunma ve 1 projesine destek olabilme kuralına dikkat etmeleri gerekir. Bir başvuru sahibinin hem başvuru sahibi olarak hem de proje ortağı olarak projelerinin başarılı olması durumunda başvuru sahibi ya da proje ortağı olduğuna bakılmaksızın en fazla puanı almış olan bir (1) projesine destek verilir. Yine proje ortaklarının başvuru rehberi 2.1.1-(3)'te belirtilen vergi borcu, ssk prim borcu, haciz, iflas, vb durumlarda bulunması da projenin elenmesine neden olur.

Proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının proje ortakları ya da iştirakçilerinden sağlanması mümkün değildir.

Not: Başvuruda uygun olmayan bir proje ortağının bulunmasının başvurunun kesin olarak elenmesine neden olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

İştirakçiler

İştirakçi, desteğe konu proje ve faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan gerçek veya tüzel kişilerdir. Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla,

iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar. (Bkz. Başvuru Formu, Bölüm IV-2)

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir. *Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde başvuru sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.*

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

Süre

Asgari proje süresi **3** ay, azami proje süresi **9** aydır. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzaladığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TR90 bölgesinde (*Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon*) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Herhalükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Programın amacının gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak, programın önceliklerinden en az birinin kapsamına giren projeler uygun kabul edilmektedir.

Aşağıda örnek bazı proje konuları sıralanmıştır. Bunlar olası proje konularının tümünü kapsamamakta olup sadece fikir verme amacıyla sunulmaktadır:

- ✓ İşletmelerde ürün çeşitliliğini artırma, katma değeri yüksek yeni/yenilikçi ürün imalatı, kapasite artırımına yönelik makine ekipman alımı veya yeni üretim hatlarının kurulması
- ✓ Tıbbi ve aromatik bitkilerin kozmetik ve ilaç sanayinde değerlendirilmesini sağlayacak

projeler

- ✓ Bölgede ya da ülkemizde üretimi yapılmayıp ancak üretilme potansiyeli olan özellikle ileri teknoloji gerektiren, katma değeri ve pazarlama imkânları yüksek ürünlerin imalatı
- ✓ İşletmelerin test, laboratuvar, Ar-Ge ve bilgi teknolojisi alt yapısının geliştirilmesi kapsamında üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesinin yanı sıra belgelendirme, sertifikasyon, kalite yönetim sistemi veya akreditasyona dönük alt yapılarının güçlendirilmesi
- ✓ Bölgemize yakın ülkelerin ihtiyaç duyduğu otomotiv yan sanayii ürünleri, inşaat malzemeleri, medikal ürünler ve cihazlar ile izole kablo ve tellerinin üretimine yönelik projeler
- ✓ Ülkemizde hayata geçirilecek olan nükleer santral yapım projelerinde ihtiyaç duyulacak parçaların, bölgemizde üretilmesi ve bu konudaki ihtiyaçlarının yerli kaynaklarla tedarik edilmesine yönelik projeler
- ✓ Kalite kontrol sistemi için alt yapı oluşturulması ve markalaşma çalışmaları
- ✓ İşletmeler arası stratejik ortaklıkların kurulması ile hammadde tedariki; ortak üretim süreçleri geliştirerek toplam kapasitelerinin ve üretim hızlarının artırılması
- ✓ Firmalar (sektörel veya sektörler arası) arasında ortak iş yapabilme alanlarının belirlenmesi, ortaklık oluşturulması, geliştirilmesi veya ağ oluşturma, kümelenme vb. faaliyetlere yönelik çalışmalar
- ✓ Bilgisayarlı tasarım (CAD), kurumsal kaynak planlaması (ERP), tedarik zinciri yönetimi (SCM), müşteri ilişkileri yönetimi (CRM), kurumsal performans yönetimi (EPM), perakende yönetimi vb. bilgi yönetimi kapsamında satın alacakları yazılım ürünlerinin lisans bedelleri ile yazılımların devreye alınması ve iyileştirilmesi için yapacakları faaliyetler
- ✓ İşletmelerde eko verimli, eko inovatif ve çevreye duyarlı üretim sistemlerinin kurulması, çevre dostu ürünlerin üretilmesine yönelik çalışmaların tesis edilmesi
- ✓ Yenilenebilir / alternatif enerji kaynakları kullanılarak yapılacak ürün veya sistemlere yönelik faaliyetler (evsel, sanayi atıklarının geri dönüştürülmesi, biyokütle potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik faaliyetler)

- ✓ Üretim süreçlerinin iyileştirilmesi, işletme faaliyetlerinin geliştirilmesi, yeni teknoloji üretimi ve Ar-Ge faaliyetleri kapsamında üniversite ve araştırma kuruluşları ile işbirliği içinde geliştirilecek faaliyetler
- ✓ Üretim sırasında ortaya çıkan atıkların ekonomik olarak değerlendirilmesine yönelik faaliyetleri
- ✓ Bölgede üretilen ürünlerin her mevsim pazara sürülmesine olanak verecek şekilde soğuk hava zincirinin oluşturulmasına ve mevcutların modernize edilmesine yönelik yatırımlar

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- ✓ Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- ✓ Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- ✓ Tütün ve tütün ürünlerinin üretimi
- ✓ %15'ten fazla alkol ihtiva eden içeceklerin üretimi,
- ✓ Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- ✓ Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- ✓ Gayrimenkul yatırımları,
- ✓ Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- ✓ Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- ✓ Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- ✓ Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse);
- ✓ Kurumun rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- ✓ Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,
- ✓ Sadece aracılık içeren, imalata dayanmayan perakende ve toptan ticaret

- ✓ Birincil tarım faaliyetleri (hayvan alımı, ahır yapımı, ekim, dikim, seracılık gibi)

Ayrıca 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın Ek-4-“Teşvik Edilmeyecek veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları” kısmında yer alan aşağıdaki hususlar program kapsamında Tablo 1’de belirtilen gruplara dahil olsalar bile desteklenmeyecek konular arasındadır:

- ✓ Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
- ✓ Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
- ✓ Küp şeker üretimi
- ✓ Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.
- ✓ Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları
- ✓ Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).
- ✓ Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

- ✓ Başvuru sahibi ya da proje ortağı olarak, *en fazla 2* proje teklifi için başvuruda bulunulabilir, *en fazla 1* projeleri desteklenebilir.
- ✓ Ajanstan hali hazırda mali destek almış olan kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, destek tarihini müteakip bir takvim yılı süresince aynı ajanstan tekrar destek alamaz, destek tarihi olarak yararlanıcı tarafından uygulanan projenin sözleşmesinde belirtilen bitiş tarihi esas alınır.
- ✓ Ajanstan destek alamamış olan başvuru sahiplerini özendirmek amacıyla, daha önceki mali destek programları kapsamında ***Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzalamamış olan başvuru sahiplerine ilgili alandan ek 4 puan*** verilecektir.

- ✓ 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik kapsamında *mikro işletme sınıfında olan KOBİ'lere ilgili bölümden ek 4 puan, küçük işletme ise 1 puan verilir.*
- ✓ *Projede ortak olması durumunda ortakların proje faaliyetlerine katılım düzeyine göre KOBİ'lerden seçilen ortaklar için 2-4 puan arasında puan verilecektir. Ortakların Üniversite/Araştırma Kuruluşları arasından seçilmesi durumunda ise ilgili alandan ek 4 puan verilir. Projede ortak yoksa veya ortak yazılmasına rağmen proje faaliyetlerinde herhangi bir rolü olmayan ortakların bulunması durumunda ilgi alandan sadece 1 puan verilir.*
- ✓ 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları için Ajans desteklerinden yararlanılamaz. Ayrıca, Ajansın desteklerinden sağlanan yatırım harcamaları için Ekonomi Bakanlığı'na teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükümlere aykırı davranılması halinde, her iki durumda da yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde tahsil edilir.
- ✓ Başvuru Sahibi, son 3 yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri Başvuru Formunda (BaşvuruFormu II-4) belirtmek zorundadır. Başka kaynaklardan desteklenen aynı proje ve/veya faaliyetler için Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan destek sağlanamaz.
- ✓ Değerlendirme süreci sonucunda başarılı olan projelerin başvuru sahiplerinin uygunluğu, *sözleşme aşamasında* DOKA tarafından tekrar değerlendirilecektir. Başvuruda bulunmak veya destek almak için gerekli şartları taşımadığı sonradan anlaşılan yararlanıcılarla sözleşme imzalanmaz; sözleşme imzalanmış olsa dahi sözleşme feshedilir.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), gerçek maliyetlere (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS sisteminde yer alan proje bütçesi (EK B) standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (talep edildiyse, nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun doğrudan maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- ✓ Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (*Başvuru sahibinin kendi personeli olmamak kaydıyla sadece Proje Koordinatörü maliyeti uygun maliyettir.*)⁵
- ✓ Yolculuk ve gündelik giderleri⁶
- ✓ Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu

⁵ Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 5'ini aşmamalıdır. Başvuru sahipleri İnsan kaynakları veya Danışmanlık giderlerinden sadece 1 tanesini uygun maliyet olarak yazabilirler.

⁶ Yurtiçi gündelik giderleri, cari yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, "aylık/kadro derecesi 1-4

- ile yeni ekipman ve hizmet (*nakliye, kira vb.*) satın alma maliyetleri
- ✓ Sarf malzemesi maliyetleri
  - ✓ Taşeron maliyetleri (*basım, etkinlik organizasyonu vb.*)
  - ✓ Destek miktarı 100.000 TL ve üzerinde ise nihai denetim maliyetleri (*Denetimin Yeminli Mali Müşavir tarafından yapılması gerekir*)
  - ✓ Mali hizmet maliyetleri (*özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.*)
  - ✓ Görünürlük maliyetleri (EK B Bütçe 5.8 Tanıtım Faaliyetleri başlığı altında yer verilmelidir. 5.8 Tanıtım Faaliyetine tahsis edilebilecek toplam tutar proje toplam bütçesinin %2'sini geçmemesi gerekir.)
  - ✓ Ajans tarafından sağlanan desteğin yüzde 30'unu geçmemek ve projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması şartıyla küçük ölçekli yapım işleri maliyeti.
  - ✓ Danışmanlık Desteği Hizmet Alımı (Ajans desteğinin en fazla % 2'si kadardır. Projenin hazırlanması ve uygulanma sürecini kapsar. Danışmanlık desteği alan başvuru sahiplerine İnsan Kaynakları için ayrıca ödeme yapılmaz. Başvuru sahipleri insan kaynakları ya da danışmanlık desteği kalemlerinden sadece 1 tanesi için maliyet yazabilirler.)

b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (*elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.*) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin % 1'ini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Katma Değer Vergisi (KDV) giderleri
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,

---

olanlar" için öngörülen tutarın iki katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir.

- Arazi veya bina alımları,
- Araç alımı
- İkinci el ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Kursiyerlere verilecek ücretler
- Amortisman ve finansal kiralama (*leasing*) giderleri
- Başvuru sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlara yapılacak ödemeler
- Başvuru sahibinin mevcut personeline yapılacak maaş ödemeleri
- Ticari amaçlı üretime yönelik hammadde maliyetleri (*deneme amaçlı üretim hariç*)

Başvuru formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır. Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, başvuru sahibinin ilave açıklama yapmasını ve T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, başvuru sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak, EK B-3 formatında hazırlanması gerekmektedir.

Maliyetler KDV hariç olarak hesaplanmalı ve proje bütçesi KDV hariç tutarlar üzerinden hesaplanmalıdır.

*Maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak **EK B-3** formunda sunulması gerekir. Mal ve hizmet alımlarında **10.000 TL- 20.000 TL** arası **proforma fatura**, **20.000 TL** ve üzerindeki alımlarda **teknik şartname** ve **piyasa araştırması** istenir.*

Yapım (inşaat) işlerinde ise; uygulama projesi, keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini sunulması gerekmektedir.

Aynı katkılar

Başvuru formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortaklar tarafından yapılan aynı katkılar gerçek harcamaları yansıtmaz ve uygun maliyet olarak değerlendirilmez. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, başvuru formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır. İşletme binası başvuru sahibi ve varsa ortağı tarafından aynı katkı olarak taahhüt ediliyorsa, EK F-Örnek 7'nin imzalanıp başvuru sırasında Ajans'a sunulması gerekir.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden (<https://uygulama.kays.kalkinma.gov.tr>) on-line olarak alınacaktır. Sisteme ayrıca Ajans internet sitesi (www.doka.org.tr) üzerinden de ulaşılabilir. Başvuru Formu ve diğer belgeler KAYS sisteminde ilgili talimatlar okunarak doldurulacaktır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır. El yazısı ve daktilo ile yapılan başvurular kabul edilmeyecektir.

KAYS sistemi üzerinde hazırlanacak olan dokümanlar aşağıdaki gibidir:

- EK A : Başvuru Formu
- EK B : Bütçe (EK B1-B2-B3)
- EK C : Mantıksal Çerçeve
- EK D : Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

Aşağıdaki destekleyici belgeler tarayıcı ile elektronik ortama geçirildikten sonra *.zip veya *.rar formatında sıkıştırılarak KAYS sistemine yüklenmelidir.

- EK E : İş Planı
- EK F : Destekleyici Belge Örnekleri
- EK G: Proforma Faturalar
- EK H: Teknik Şartnameler
- Diğer Destekleyici belgeler

Başvurularınızın sadece elektronik ortama yüklemiş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, başvuru formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Başvuru sahibinden talep edilen belgeler ve proje başvurusunda öngörülen çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır. Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başvurular, başvuru formu ve diğer ekler dışında aşağıdaki destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır

1. Başvuruda bulunan kuruluşun ve (eğer varsa) proje ortaklarının merkez ve/veya yasal şubelerinin kurulu olduğu yeri ve güncel faaliyet konularını gösterir Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf-Sanatkarlar Sicil Gazetesi. (*Üniversiteler ve Araştırma Kuruluşları hariç*)
2. Başvuru Sahibi'nin ve varsa proje ortaklarının aşağıda belirtilen finansal tabloları,
  - a. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için:
    - Son üç mali yıla ilişkin YMM veya SMMM tarafından onaylanmış gelir tablosu ve bilanço
  - b. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için :
    - Son üç mali yıla ilişkin SMMM tarafından onaylanmış işletme hesabı özeti(hulasası)
  - c. Basit usulde vergilendirilen mükellefler için:
    - SMMM tarafından onaylanmış vergi levhası
  - d. Yeni kurulan işletmeler için:
    - SMMM tarafından onaylanmış dönem başı bilançosu veya işletme hesabı özeti
3. Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının çalışan personel sayısını gösterir başvuru tarihi itibarıyla son 1 aya ait SGK'dan alınmış belge ya da barkodlu internet çıktısı,
4. Başvuru sahibini ve (varsa) proje ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in imza sirküleri; bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğu başvuru sahibinin ve proje ortaklarının ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten yetkili yönetim organının bu kişi(ler)i yetkilendirme kararı (EK F-ÖRNEK1)

5. Başvuru sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği, T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı; başvuru sahibi kurum/kuruluşun yönetmelikte öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olduğunu belirten başvuru sahibinin yetkili yönetim organı kararı (EK F-ÖRNEK 2)
6. Projede ortak bir kurum/kuruluş yer alıyorsa, bu kurum/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini (Ortaklık Beyannamesi) imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak olma kararının alındığı yetkili yönetim organı kararı (eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus kararda ayrıntılı olarak belirtilmelidir) (EK F-ÖRNEK 3)
7. Faaliyet konusunu gösteren belge:
  - a. Mevcut işletme(ler) için başvuru tarihi itibarıyla faaliyeti sürdürülen bir imalat alanında başvuru yapılacak ise bu alanın NACE kodunu gösteren; sanayi sicil kaydı belgesi ve kapasite raporu,
  - b. Yeni bir alanda üretim yapacak mevcut işletme(ler) için güncel kapasite raporu ve eğer yeni üretim yapılacak alanın NACE kodu güncel kapasite raporunda yazılı değil ise, yeni üretim alanının NACE kodunu gösteren ilgili kurumdan alınmış resmi belge,
  - c. Yeni kurulan işletme(ler) için faaliyet göstereceği alanın NACE kodunun belirtilmiş olduğu ön kapasite raporu veya kapasite raporu veya yeni üretim alanının NACE kodunu gösteren ilgili kurumdan alınmış resmi belge,

Not: Kapasite raporunun tüm sayfaları sunulmalı, başvuru tarihi itibari ile geçerliliği dolmamış olmalı ve her sayfası başvuru sahibi tarafından paraflanmış olmalıdır.

8. Proje kapsamında 10.000 TL-20.000 TL arasında kalan her bir satın alma için en az üç farklı tedarikçiden alınmış proforma fatura (Proforma faturaların her birinin üzerine ilişkili oldukları bütçe kaleminin not edilmesi zorunludur)
9. Proje kapsamında 20.000 TL'yi geçen her bir makine – ekipman, yapım veya hizmet satın alımı için teknik şartname ve piyasa araştırması (Teknik şartnameler başvuru sahibi veya proje ortağı tarafından hazırlanmış ve imzalanmış olmalıdır.)
10. Yapım işleri içeren projeler için güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme/metraaj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini, teknik tasarımlar, teknik şartname ve planlar. (Yeterince ayrıntılı hazırlanmamış keşif özetleri kabul

edilmeyecektir.)

11. Başvuru sahipleri ve ortaklarını ilgilendiren EK F Örnek kısmında belirlenen diğer tüm taahhütler doldurulup ıslak imzalı şekilde sunulmalıdır.

Sözleşme Sırasında Sunulması Gereken Belgeler:

Destek almaya hak kazanan projelerin sözleşme imzalama aşamasında aşağıda belirtilmiş olan belgelerin orijinallerinin sunulması istenecektir

1. Başvuru sahibi ve (varsa) ortaklarının söz konusu proje veya faaliyetine ajans tarafından sağlanacak destek tutarının **yüzde üçü** kadar ya da daha fazla meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına veya temerrüde düşmüş kredi borcu olmadığına dair belge,
2. Proje kapsamında inşa edilen altyapının sahipliğini veya intifa hakkını, projenin tamamlanmasının ardından asgari **3 yıl** süre ile elinde tutacağına dair başvuru sahibinin en üst yetkili amiri tarafından onaylanmış beyanı,
3. Gerekli ise projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler. Örneğin:
  - ✓ Söz konusu proje için, ilgili kurumdan alınmış Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu (ÇED) veya “ÇED Gerekli Değildir Belgesi”
  - ✓ Kültür Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu izni
4. Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. Örneğin:
  - ✓ Arsa/ arazi/ binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge
  - ✓ Arazinin imar durumu ile ilgili belge
  - ✓ Yapı ruhsatı
  - ✓ Yer tahsis belgesi
  - ✓ Zemin etüdü
5. Proje uygulama süresine ilave 3 ay süreli olarak düzenlenmiş teminat mektubu veya teminatın ilgili hesaba yatırıldığına dair banka dekontu,
6. Gerekli olan tüm projelerin, teknik tasarımlarının ve teknik şartnamelerinin hazırlandığına, projenin uygulanması için gerekli izinlerin alındığına ve/veya istendiğinde tüm bu

- belgeleri sağlanabileceğine dair beyan.
7. Başvuru sahibi ve (varsa) ortaklarının yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere, mer'î mevzuat hükümleri uyarınca başvuru tarihinden en geç 1 ay önce alınmış vadesi dolmuş veya ödenmemiş sosyal sigorta primi borcu ve vergi borcu olmadığına dair belge,
  8. Ajans tarafından gerekli görülen ve sözleşmeden önce istenecek diğer belgeler

2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?

Başvuruların kabulü, proje teklif çağrısının ilanından on iş günü sonra başlar.

Başvurular Başvuru sahiplerinin; proje başvurularını matbu olarak Ajansa sunmadan önce Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemine (KAYS) elektronik başvuru yapmaları gerekmektedir.

Sistem üzerinden başvuru aşamaları şu şekildedir:

Kayıt

- ✓ Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemine giriniz (www.doka.org.tr adresinden ulaşılabilir)
- ✓ “Sisteme Giriş” butonuna tıklayınız.
- ✓ Açılacak kayıt sayfasında; Rol Seçimi bölümünden Başvuru Sahibi Kullanıcısı rolünü seçiniz.
- ✓ Diğer bilgileri doğru olarak giriniz. Kaydet tuşuna başınız.

Paydaş Tanımlama

- ✓ Sistem kayıt sayfasına, kullanıcı adınız ve şifreniz ile giriş yapınız.
- ✓ Sisteme girdiğiniz mail adresine gelen onay kodunu girerek hesabınızı onaylayınız.
- ✓ “Tüzel/Gerçek Paydaş İşlemleri” basamağına tıklayarak, başvuru sahibi ve ortaklara ait kurum/kuruluş bilgilerini giriniz.

Başvuru Yapma

- ✓ Paydaş bilgilerinizi girdikten sonra başvuru işlemleri bölümünden “Başvuru yap” butonuna tıklayınız.
- ✓ İl bölümünden “Trabzon”u seçerek aktif destek programlarına ulaşabilirsiniz.
- ✓ Başvuru yapacağınız destek programını seçiniz.
- ✓ Sistem sizi adım adım doldurmanız gereken bölümlere yönlendirecektir.
- ✓ Başvuru Formunu tamamen doldurduktan ve destekleyici belgelerin elektronik kopyalarını sisteme yükledikten sonra, başvurunuzu onaylamanız gerekmektedir.

Fiziksel Teslim

- ✓ Elektronik ortamda yapılan başvurunun Başvuru Sahibi tarafından onaylanmasının ardından tüm belgelerin bir adet çıktısı alınarak ıslak imza ve paraflar tamamlanmalı ve aşağıdaki sıralamaya göre asıl başvuru **kırmızı renkli** tel dosya içerisine yerleştirilmelidir:

1. EK A : Başvuru Formu
2. EK B : Bütçe (EK B1-B2-B3)
3. EK C : Mantıksal Çerçeve
4. EK D : Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri
5. EK E : İş Planı
6. EK F : Destekleyici Belgeler
7. EK G: Proforma Faturalar
8. EK H: Teknik Şartnameler

- ✓ Aynı setin bir kopyası da **mavi renkli** tel dosyaya yerleştirilmeli ve iki dosya kapalı bir zarfa yerleştirilmelidir.

Proje Dosyaları Hazırlanırken Dikkat edilmesi Gereken Hususlar:

Başvurular şu sırayı takip etmek üzere 1 (bir) asıl ve 1 (bir) suret olarak teslim edilmelidir: başvuru formu, bütçe, mantıksal çerçeve, öz geçmişler, iş planı ve destekleyici belgeler.

*Belgeler delgeçle delinmeli ve asıl belgeler **kırmızı**, suret ise **mavi renkli** tel dosyalara yerleştirilmelidir.*

Belgeler kesinlikle zımbalanmamalı, sert kapaklı klasörlere ya da şeffaf dosyalara konulmamalıdır.

Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup, bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır. Başvuru zarfının üstüne başvuru işleminin tamamlanmasından sonra sistemin size vereceği çıktısı yapıştırılmalı ve “İmalat Sanayi Mali Destek Programı (Kar Amacı Güden Gerçek ve Tüzel Kişiler) TR90/2014/İS” ifadesi açık bir şekilde yazılmalıdır

KAYS üzerinden yapılmayan ve sadece matbu olarak hazırlanan projeler ile KAYS üzerinden yapılsa bile matbu olarak imzalı halleri Ajansa teslim edilmeyen başvurular değerlendirilmeye alınmayacaktır. Elektronik başvuru ile matbu başvurunun birbirinden farklı olmaması gerekmektedir. Fark olması halinde elektronik başvuruda sunulmuş bilgiler dikkate alınacaktır.

Proje başvuruları, kapalı zarf içinde taahhütlü posta yoluyla, kargo şirketiyle veya elden (elden teslim eden kişiye,imzalı ve tarihli bir Alındı Belgesi verilir) aşağıdaki adrese yapılır.

DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI

Gazipaşa Mah. Nemlioğlu Sokak, Taksim Yokuşu, Vakıf İşhanı, No:3

PK: 61100 Trabzon

Başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir. Başvuru sahipleri başvurularının tam olup olmadığını Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular projenin elenmesine neden olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların elektronik ortamda KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **30/05/2014 saat 23:59'dir**. Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS-PFD üzerinden yapılır. Bu tarihten önce sisteme girilmeyen projeler kabul edilmeyecektir. Yapılan başvurunun KAYS-PFD üzerinden alınan çıktısı taahhütlü posta yoluyla, kargo şirketiyle veya elden son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde yani **06/06/2014 saat 17:00'da** 'Ajans'a teslim edilir⁷. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Program geneli ile ilgili sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

⁷ 20 Haziran 2013 Tarihli ve 28683 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış "KALKINMA AJANSLARI PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME YÖNETMELİĞİ"17 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki değişiklik uyarınca; " Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Yapılan başvurunun sistemden alınan çıktısı elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Elden yapılan başvurularda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır."

E-posta adresi : pyb@doka.org.tr
Faks : 0462 274 36 52

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde www.doka.org.tr adresinde yayınlanacaktır: Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir başvuru sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer başvuru sahiplerine de sunulacaktır. Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve başvuru rehberinde yer almayan hiçbir bilgi başvuru sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

Ayrıca başvuruların Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destek (KAYS-PFD) sistemi üzerinden on-line olarak doldurulması sürecinde teknik desteğe ihtiyaç duyulması halinde aşağıdaki e-posta, telefon, internet sitesi ve faks bilgileri vasıtası ile Ajans'a ulaşılabilecektir. Her il için ayrı ayrı görevlendirilmiş ilgili Ajans uzmanları taleplerinize en kısa zamanda cevap verecektir. Bilgi taleplerinizde lütfen hangi ilden aradığınızı/yazdığınızı belirtmeyi unutmayınız.

Başvuru sürecinde KAYS –PFD Destek İçin:

İnternet Sitesi: www.doka.org.tr/kaysdestek

e-posta: kaysdestek@doka.org.tr

Tel: 0462 321 36 52 –Dâhili (201, 202, 203, 205)

Faks: 0462 274 36 52

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: *ön inceleme* ile *teknik ve mali değerlendirme*

(1) Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında *idari kontrol* ile *uygunluk kontrolü* yapılır.

a) İdari Kontrol

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. İdari kontrolde, aşağıda yer alan İdari Kontrol Listesi'nde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmediği

kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KONTROL KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Başvuru KAYS üzerinden elektronik olarak yapılmış ve bir asıl bir süret olarak Ajans'a teslim edilmiştir.		
2. Başvurunun zorunlu ekleri olan Başvuru Formu, Bütçe ve Mantıksal Çerçeve sunulmuştur.		
3. Proje kilit personeline ait özgeçmişler (EK-D) sunulmuştur.		
4. Başvuru formunda yer alan başvuru sahibinin beyannamesi, başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
5. Projede ortak varsa, ortaklık beyannamesi tüm ortakların yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		
6. İştirakçi beyannamesi, (varsa) tüm iştirakçilerin yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		
7. Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının çalışan personel sayısını gösterir başvuru tarihinden en fazla (bir) ay önce SGK'dan alınmış belge ya da barkodlu internet çıktısı sunulmuştur		
8. Faaliyet konusunu gösteren belge: a. Mevcut işletme(ler) için başvuru tarihi itibarıyla faaliyeti sürdürülen bir imalat alanında başvuru yapılacak ise bu alanın NACE kodunu gösteren; sanayi sicil kaydı belgesi ve kapasite raporu, b. Yeni bir alanda üretim yapacak mevcut işletme(ler) için güncel kapasite raporu ve eğer yeni üretim yapılacak alanın NACE kodu güncel kapasite raporunda yazılı değil ise, yeni üretim alanının NACE kodunu gösteren ilgili kurumdan alınmış resmi belge, c. Yeni kurulan işletme(ler) için faaliyet göstereceği alanın NACE kodunun belirtilmiş olduğu ön kapasite raporu veya kapasite raporu veya yeni üretim alanının NACE kodunu gösteren ilgili kurumdan alınmış resmi belge, sunulmuştur.		
9. İş Planı eksiksiz bir şekilde sunulmuştur.		
10. Başvuru sahibinin ve varsa proje ortaklarının resmi kuruluş kaydı belgeleri ile ,DOKA Bölgesi'nde kayıtlı olduğunu ve faaliyet gösterdiğini belirten; başvuru sahibini temsil ve ilzama yetkili kişilerin isimlerinin belirlendiği ve imzalarını tasdik eden tatbiki imzayı içeren belge sunulmuştur (EK F Örnek 1)		
11. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı; başvuru sahibi kurum/kuruluşun yönetmelikte öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olduğunu belirten başvuru sahibinin yetkili kararı sunulmuştur. (EK F – Örnek 2).		
12. Projede ortak bir kurum/kuruluş yer alıyorsa, bu kurum/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini (Ortaklık Beyannamesi) imzalamaya yetkili kişi		

veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak olma kararının alındığı yetkili amir beyanı sunulmuştur (Eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus kararda ayrıntılı olarak belirtilmelidir EK F – Örnek 3).		
13. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için: ➤ Son üç mali yıla ilişkin YMM veya SMMM tarafından onaylanmış gelir tablosu ve bilanço İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için : ➤ Son üç mali yıla ilişkin SMMM tarafından onaylanmış işletme hesabı özeti Basit usülde vergilendirilen mükellefler için: ➤ SMMM tarafından onaylanmış vergi levhası Yeni kurulan işletmeler için: ➤ SMMM tarafından onaylanmış dönem başı bilançosu veya işletme hesabı özeti sunulmuştur.		
14. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL-20.000 TL arasındaki her bir makine, ekipman, araç ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda aynı kalem için ayrıntılı teknik özellikleri de içeren en az 3 farklı yerden alınacak proforma fatura sunulmuştur.		
15. 20.000 TL ve üzerindeki bütçe kalemleri için: Mal ve hizmet alımlarında: Teknik şartname ve piyasa araştırması Yapım (inşaat) işlerinde: Uygulama projesi, keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini eklenmiştir		
16. Yapım işleri için resmi güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini, teknik tasarımlar, teknik şartnameler ve planlar sunulmuştur		
17. Başvuruda bulunan kuruluşun ve (eğer varsa) proje ortaklarının merkez ve/veya yasal şubelerinin kurulu olduğu yeri ve güncel faaliyet konularını gösterir Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf-Sanatkarlar Sicil Gazetesi sunulmuştur.		
18. EK F içerisindeki diğer taahhütleri belirten destekleyici belgeler sunulmuştur.		

b) Uygunluk Kontrolü

Başvuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KONTROL KRİTERLERİ	Evet	Hayır
1. Başvuru sahibi rehberde yer alan kriterlere uygundur.		
2. Ortaklar uygundur (Tüm ortaklar uygun olmak zorundadır).		
3. Proje TR90 Düzey 2 Bölgesi'nde (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) uygulanacaktır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

(2) Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosu'ndaki kriterlere göre bağımsız değerlendiriciler (BD) tarafından değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Projeleri değerlendirecek bağımsız değerlendiriciler KAYS sistemi üzerinden belirlenecek ve bütün BD'ler değerlendirmelerini bu sistem üzerinden yapacaktır. Sistemde kaydı olmayan BD'ler kesinlikle değerlendirme yapamayacaktır. Bu sebeple BD'lerin de KAYS sistemine <https://uygulama.kays.kalkinma.gov.tr> adresi üzerinden veya Ajans internet sitesi üzerindeki yönlendirme linkinden kayıt yaptırmaları, CV'lerini sistem üzerinden doldurmaları ve ilgilendikleri program ile ilgili değerlendirme yapmak üzere on-line başvuru yapmaları gerekmektedir. Ajans'ın daha önce çalışmış olduğu veya bir şekilde veri havuzunda yer alan BD adayları da yine sistem üzerinden tekrar kayıt ve başvuru yapmak zorundadır.

Sisteme başvuru yapan BD adaylarına sistem tarafından birer kullanıcı adı ve şifre verilecektir. BD adaylarının bu bilgileri Ajans personeli dâhil diğer kişilerle hiçbir şekilde paylaşmaması gerekmektedir.

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki esaslara göre 1-5 arasında bir puan verilecektir: 1=çok zayıf; 2=zayıf; 3=orta; 4=iyi; 5=çokiyi. Bu değerlendirmenin sonunda, altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır.

Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak İlgililik' ten en az 18 puan alması koşulu aranacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru sahibi ve proje ortakları (ve varsa kilit personeli) proje yönetimi konusunda yeterli deneyime ve yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (Hazırlanan proje, başvuru sahibinin daha önce faaliyet gösterdiği alanla ne kadar ilgili.)	5
1.2 Başvuru sahibi ve proje ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru sahibi, istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi? (Başvuru sahibinin mali tablolara yansıyan gelir yaratma kapasitesi, proje ortağı/ortaklarının projeye sağladığı mali kaynak...)	5
1.4 Projede ortak var mı? Ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi? (Projede ortak olması durumunda ortakların proje faaliyetlerine katılım düzeyine göre mikro/küçük ölçekli KOBİ'lerden seçilen ortaklar için 2-4 puan; Üniversite/Araştırma Kuruluşları arasından seçilmesi durumunda 5 puan verilir. Projede ortak yoksa veya proje faaliyetlerinde herhangi bir rolü olmayan ortak bulunuyorsa 1 puan verilir.)	5
2. İlgililik	30
2.1 Proje, Teklif Çağrısının özel ve genel amacı ve bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili? Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu: projenin; programın en az bir önceliğini özellikle işaret etmesi ile birlikte; karlılık, verimlilik, etkinlik, etkililik, kurumsallaşma, pazarlama, sürdürülebilir kalkınma, istihdam arttırma gibi özel bir katma değer unsuru içermesine bağlıdır.	5
2.2 Proje, hedef bölge(leri)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili, ihtiyaç ve sorunlar net bir biçimde açıklanmış mı ve proje, bu ihtiyaç ve sorunlara yeteri kadar cevap veriyor mu?	5
2.3 Proje, Ar-Ge veya inovasyon bazlı (İnovatif bir ürün, süreç, pazarlama veya uygulama vb.) faaliyetler içeriyor mu?	5
2.4 İlgili taraflar (son yararlanıcılar, hedef gruplar, müşteriler, satın alma, dağıtım ve pazarlama kanalları vb.) ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir?	5
2.5 Daha önce DOKA ile sözleşme imzalamış bir başvuru sahibi midir? (DOKA tarafından daha önceki mali destek programları (2010,2011,2013) kapsamında Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzalamamış ise 5 puan , daha önce DOKA ile sözleşme imzalamış ise 1 puan verilir)	5
2.6 Başvuru sahipleri KOBİ tanımı içerisinde başvuru tarihindeki mali tabloları esas alınarak, 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan KOBİ	5

tanımlarından; mikro ölçekli KOBİ, küçük ölçekli KOBİ tanımlamalarından hangisine girmektedir ? (<i>mikro ölçekli KOBİ ise 5 puan, küçük ölçekli KOBİ ise 1 puan verilir.</i>)	
3. Yöntem	25
3.1 Önerilen iş planı uygulanabilir mi? Projede önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedefler ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (<i>Özellikle proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler ve riskler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?</i>)	5
3.3 Projenin amaçları, yöntemi, beklenen sonuçları ve faaliyet planı birbirleriyle tutarlı mı? Faaliyet planı öngörülen süreler ve ayrıntı düzeyi bakımından açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.4 Teklifte, projenin sonucuna yönelik, hedeflere ne ölçüde ulaşılabilirdiğini ölçmek için objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu? Bu göstergeler akla yatkın mı?	5
3.5 Projede, T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın ve T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın desteğinin görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, nihai yararlanıcılar ve hedef gruplar üzerinde somut, olumlu ve kalıcı bir etkisi olması bekleniyor mu? (<i>Müşteriler ve tedarikçiler, pazarlama ve dağıtımçılar; başvuru sahibi işletmenin kendisi üzerindeki etkisi, işletme içinde sağlanan eğitim fırsatları, bulunduğu sektör ve diğer işletmeler üzerindeki etkileri, oluşturulan istihdam, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere</i>).	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (<i>Proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması öngörülmesi gerçekçi mi?</i>). Proje, bölgede benzeri uygulamalara öncülük edebilir mi?	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mali açıdan (<i>Destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?</i>) ➤ Kurumsal açıdan (<i>Faaliyetlerin devam ettirilmesine imkân tanıyan girişimler proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel düzeyde sahiplenilecek/destek bulacak mı?</i>) ➤ Çevre açısından (<i>Çevrenin korunması, çevre dostu yöntem ve teknolojilerin kullanılması ve kaynakların tüketilmemesi göz önünde bulundurulmuş mu? Yenilenebilir enerjiden yararlanılmış mı?</i>) ➤ Teknik açıdan (<i>Uygun ve kullanım ömrü uzun teknoloji/yöntem/malzeme kullanılmış mı?</i>) ➤ Pazar açısından (<i>Proje, tek bir tedarikçi veya müşteriye mi bağımlı, proje sonunda işletmenin pazarda değişen konumu sürdürülebilir mi?</i>) 	5
5. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler, beklenen sonuçlara ulaşmak için yeterli mi? Projenin geri ödeme süresi, yatırımı ne derece yapılabilir kılmaktadır?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar gerçekçi mi, (<i>Piyasa koşullarıyla uyumlu, proformaları eksiksiz mi?</i>) projenin uygulanması için gerekli mi? (Bütçede gereksiz harcamalar var mı?)	5
TOPLAM PUAN	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Başvuru, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen idari koşullara uygun değildir;
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya başvuru sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında başvuru sahiplerini bilgilendirmek için Ajans'ın planladığı tarih 15/09/2014' tür. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır. ***Bu program kapsamında sözleşme imzalamaya hak kazanan tüm başvuru sahiplerinden, her bir proje için ön ödeme miktarından az olmamak kaydıyla en az %20 oranında teminat alınır.***

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- a) Türk para birimi (TL),
- b) Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

- c) Ajans'ın Kredi Garanti Fonu ile protokol imzaladığı hallerde Kredi Garanti Fonu tarafından verilen teminatlar

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcının Ajans'ın bildireceği banka hesap numarasına yatırdığına dair dekontun, sözleşme imzalamaya geldiği zaman ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip 3 ay içerisinde serbest bırakılır.

Sözleşmeler, başvuru sahiplerine yapılacak tebliğden itibaren en geç 10 gün içerisinde imzalanır. Başvuru sahiplerinin bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajans'a başvurmaması halinde destek kararı iptal edilir. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.4'de açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Sözleşme imzalamaya hak kazanan başvuru sahipleri ile Ajans arasında 1(bir) orijinal nüsha halinde sözleşme imzalanacaktır. Bu sözleşme kapsamında toplam proje bütçesi üzerinden meri mevzuatta belirtilen oranlarda damga vergisi hesaplanır. T.C. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajans'ı vergiden muaf olduğu için bu verginin hibe faydalanıcıları tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi:

Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini

talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekanlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi:

Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir.

Raporlar:

Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler:

Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, gerekli yükümlülüklerin yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının % 20'sinden az olmamak üzere verilen **teminat miktarınca** ön ödeme yapılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajans'a sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödeme oranı ve nihai ödeme oranı, nihai ödeme %10'dan az olmamak kaydıyla ve ilk ödeme miktarı göz önünde bulundurularak Ajans tarafından belirlenir. Nihai ödeme miktarı destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün

içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar:

Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde projenin nihai ödemesinin yapılmasından sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim:

Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır. Ajans destek miktarı 100.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyeceği ve başvuru rehberinde belirteceği kriterlere (destek miktarı, yararlanıcının yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir. *(Yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş Yeminli Mali Müşavirler yetkilidir.)* Bu kapsamdaki projelere ilişkin düzenlemeler başvuru sahibi ile yapılacak "Sözleşme"de yer alır.

Tanıtım ve Görünürlük:

Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajans'ın sağladığı mali desteği ve T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajans'ın internet sitesinde (www.doka.org.tr) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İşlemleri:

Destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirirler. Satın alma usul ve esasları ise sözleşmenin ekinde (EK-IV) tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir. Ancak yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, Ajans'ın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle

mülkiyetini başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.

2.6. Performans Göstergeleri:

Ajans, programın tamamlanmasının ardından, programa ilişkin etki değerlendirmesini gerçekleştirmek amacıyla, aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerini kullanacaktır. Bu göstergeler potansiyel başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte değildir, bilgi amacıyla sunulmaktadır. Başvuru sahipleri projelerine özgü ek performans göstergesi tanımlayabilirler.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ	Birim
İhracat Miktarındaki Artış Oranı	Yüzde
İhracat yapılan ülke sayısındaki artış	Adet
Üretim Kapasitesinde Sağlanan Artış Oranı	Yüzde
Kurumsallaşma kapsamında alınan danışmanlıklar	Adet
İstihdamdaki artış oranları	Yüzde
Üretilen/Sunulan/Pazarlanan Yenilikçi Ürün Sayısı	Adet
Fuarlara katılım oranındaki artış	Yüzde
Ar-Ge faaliyetlerindeki artış oranı	Yüzde
Eğitilen Kişi Sayısı	Kişi
Temin Edilen Makina Sayısı	Adet
Alınan Sertifika/Standardizasyon Belgesi Sayısı	Adet
Birim Ürün Maliyet Oranındaki Değişim	Yüzde
İşletmenin Cirosundaki Artış Oranı	Yüzde
İşletmenin Kârlılık Oranındaki Artış Oranı	Yüzde
Alınan Yeni Patent, Faydalı Model, Marka, Endüstriyel Tasarım vb. Sayısı	Yüzde

3. EKLER (Başvuru Esnasında Sunulacak Olan Belgeler)

Başvuru Formu, Bütçe, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş formları sadece ön bilgi olması amacıyla sunulmuştur. Bu formların KAYS üzerinden doldurulması zorunlu olup, KAYS üzerinden doldurulmayan bu formlar kesinlikle kabul edilmeyecektir. EK E, EK F, EK G ve EK H ise ilgili formatta hazırlanıp ıslak imzalı şekilde taranarak KAYS' a yüklenmelidir.

KAYS ÜZERİNDE DOLDURULACAK BELGELER

EK A:	Başvuru Formu	KAYS üzerinden doldurulup çıktısı alınarak başvuru dosyasına eklenmelidir
EK B:	Bütçe (B1-B2-B3)	KAYS üzerinden doldurulup çıktısı alınarak başvuru dosyasına eklenmelidir
EK C:	Mantıksal Çerçeve	KAYS üzerinden doldurulup çıktısı alınarak başvuru dosyasına eklenmelidir
EK D:	Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri	KAYS üzerinden doldurulup çıktısı alınarak başvuru dosyasına eklenmelidir

BİLGİSAYAR ORTAMINDA DOLDURULUP KAYS SİSTEMİNE YÜKLENECEK BELGELER

EK E	İş Planı	“Word” formatında doldurulup ıslak imzalı şekilde taranarak KAYS sistemine yüklenecektir
EK F:	Destekleyici Belge Örnekleri	Word” formatında doldurulup ıslak imzalı şekilde taranarak KAYS sistemine yüklenecektir
EK G	Proforma Fatura Örneği	Word” formatında doldurulup ıslak imzalı şekilde taranarak KAYS sistemine yüklenecektir
EK H	Teknik Şartnameler	Word” formatında doldurulup ıslak imzalı şekilde taranarak KAYS sistemine yüklenecektir